

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 201/2015
03.06.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић, Биљане Драгојевић, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца В.Т. из П., чији је пуномоћник Б.Х., адвокат из Н.С., против тужене М.ш. С., коју заступа Н.В., адвокат из С., ради дискриминације и злостављања на раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2411/14 од 26.09.2014. године, у седници одржаној 03.06.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2411/14 од 26.09.2014. године у делу којим је потврђена пресуда Вишег суда у Суботици П1 10/14 од 20.06.2014. године, којом је одбијен захтев тужиоца за утврђење да је претрпео дискриминацију код туженог, захтев за накнаду штете због претрпљене дискриминације и захтев да је радни однос на одређено време тужиоцу по сили закона прерастао у радни однос на неодређено време.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2411/14 од 26.09.2014. године у делу којим је потврђена пресуда Вишег суда у Суботици П1 10/14 од 20.06.2014. године којом је одбијен тужбени захтев ради утврђења да је тужилац у периоду 01.11.2012. до 22.01.2013. године претрпео злостављање на раду.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Суботици П1 10/14 од 20.06.2014. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да тужена од 17.01.2008. године па надаље над тужиоцем спроводи системску дискриминацију на начин ближе описан у том делу изреке, да је радни однос на одређено време тужиоцу по сили закона прерастао у радни однос на неодређено време, ради утврђења да је тужена решењем бр. 286/13 од 22.02.2013. године тужиоцу погрешном применом материјалног права са намером да га дискриминише прекинула радни однос и ради обавезивања тужене да га врати на радно место професора виолончела, ради обавезивања тужене да убудуће обустави овакво или слично понашање према тужиоцу под претњом новчаног кажњавања, ради обавезивања тужене да тужиоцу исплати 4.000.000,00 динара на

име накнаде за душевне болове које је тужилац као дискриминисани радник тужене трпео у међувремену учинила тешким социјалним случајем, ради утврђења да је тужилац код туженог претрпео злостављање на раду на начин да је у периоду 01.11.2012. до 22.01.2013. године на начин ближе описан у том делу изреке те да се забрани туженој даље вршење злостављања односно понављања злостављања. Ставом другим и трећим изреке одлучено је трошковима поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2411/14 од 26.09.2014. године одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована и недозвољена.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена школа је расписала конкурс за избор кандидата на радно место наставника виолончела са пуним радним временом и пожељним знањем мађарског језика. По овом конкурс директор тужене је донео одлуку према којој је изабрао два кандидата једног са 40% и другог са 60% радног времена. Учесник конкурса, овде тужилац као незапослени је поднео приговор на Школском одбору на одлуку директора по ком приговору је Школски одбор на седници 28.12.2007. године утврдио да ниједан кандидат не испуњава у потпуности услове конкурса. Затим је на седници 04.01.2008. године Школски одбор преиначио одлуку директора и одлучио да се не изабере ни један од пријављених кандидата али да се са њима заснује радни однос на одређено време до завршетка школске године. Тако је један кандидат – дипломирани музичар виолончелиста изабран са 40% радног времена, дипломирани музичар виолончела са 30% радног времена и тужилац са 30% радног времена за рад на српском наставном језику. Против ове одлуке тужилац није водио судски спор. Тужена је са тужиоцем 07.01.2008. године закључила уговор о раду на одређено време до краја школске 2007/2008. Тај уговор је истекао 31.08.2008. године. Тужилац је примљен на пробни рад у трајању од три месеца. Радни однос је засновао са непуним радним временом. После првог уговора о раду тужена је са тужиоцем стално закључивала уговор о раду на одређено време са непуним радним временом од 60% најчешће због замене одсутног радника на радном месту наставника виолончела или наставника италијанског језика. Тако су закључивани уговори о раду од 01.11.2008. године, 06.08.2009. године, 01.04.2009. године, 01.11.2009. године, 01.09.2010. године, 01.10.2011. године и 01.09.2012. године. Тужилац се обраћао просветној инспекцији ради заштите својих права која је интервенисала и налагала одређене мере директору школе. Тужилац је без конкурса примљен за обављање послова наставника италијанског језика али је по повратку запослене коју је замењивао тужиоцу престао радни однос 21.02.2013. године. Против ове одлуке тужилац је затражио судску заштиту и тај поступак је у току.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужилац није дискриминисан на раду.

Становиште нижестепених суда је правилно.

Према Закону о забрани дискриминације у члану 16. прописано је да је забрањена дискриминација у области рада односно нарушавања једнаких могућности за заснивање радног односа или уживање под једнаким условима свих права у области рада као што су право на рад, на слободан избор запослења, напредовања у служби, на стручно усавршавање и професионалну рехабилитацију, на једнаку накнаду за рад једнаке вредности, на правичне и задовољавајуће услове рада, на одмор, на образовање и ступање у синдикат као и на заштиту од незапослености.

По члану 20. Закона о раду дискриминација је забрањена у односу на услове за запошљавање и избор кандидата за обављање одређеног посла; услове рада и сва права из радног односа; образовање, оспособљавање и усавршавање; напредовање на послу; отказ уговора о раду.

Најбитнија карактеристика дискриминације је прављење разлике које при том мора бити неоправдано. У овом случају, правилно су нижестепени судови закључили да нема дискриминације. Наиме, по објављеном конкурс у туженог пријавили су се тужилац и још два лица. Ни један од кандидата није примљен по расписаном конкурс у већ је са сва три кандидата закључен уговор о раду на одређено време. На овај начин, поступљено је на једнак начин према свим кандидатима који су се пријавили на расписани конкурс и ниједан од њих није стављен у неповољнији или повољнији положај у односу на другог кандидата.

Околност што је тужиоцу радни однос престао, такође не указује на постојање дискриминације. Наиме, тужилац је засновао уговор о раду на одређено време ради замене одређеног запосленог. С обзиром да је тај уговор ограниченог дејства и траје док траје и замена одсутног запосленог, правилно је тужиоцу тако заснован радни однос престао.

Достављање решења о отказу на дан неког (било ког) верског празника се не може сматрати дискриминацијом у смислу одредби Закона о забрани дискриминације.

Правилно је одбијен и тужбени захтев за утврђење да је радни однос на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време јер је прерастање радног односа у школама забрањено на основу члана 132. став 9. Закона о основама система образовања и васпитања.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Ревизија тужиоца изјављена против правноснажне пресуде у делу којим је одбијен са захтевом за утврђење злостављања је недозвољена.

Спор због злостављања на раду или у вези са радом јесте радни спор (члан 29. став 3. Закона о спречавању злостављања на раду). Због тога се на њега примењују одредбе о дозвољености ревизије из члана 441. ЗПП јер Законом о спречавању злостављања на раду нису предвиђена посебна правила о дозвољености ревизије.

Према члану 441. ЗПП ревизија је дозвољена у парницама о споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа.

По члану 23. став 3. истог закона, ревизија је дозвољена у свим поступцима у којима вредност предмета спора побијаног дела прелази динарску противвредност од 40.000 евра, односно 100.000 евра у привредним споровима, по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, а који нису правноснажно решени до дана ступања на снагу овог закона.

Пошто се у овом случају не ради о спору о заснивању, постојању и престанку радног односа, нити се тужбени захтев односи на новчано потраживање из радног односа са вредношћу изнад прописаног законског лимита ревизија није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа
судија
Љубица Милутиновић,с.р.**